

• UUMAJUT TITIRAUJAQSIMAJUT •

Tiriganiaq

Titiraqtuq Vuraijan Kunuk • Titiqtugaqtuq Juusip Sitaaki

· UUMAJUT TITIRAUJAQSIMAJUT ·

Tiriganiaq

• UUMAJUT TITIRAUJAQSIMAJUT •

Tiriganiaq

Titiraqtuq Vuraijan Kunuk • Titiqtugaqtuq Juusip Sitaaki

INHABIT
MEDIA

Published by Inhabit Media Inc.
www.inhabitmedia.com

Inhabit Media Inc. (Iqaluit) 2434 Paurngaq Cres., Iqaluit, Nunavut, X0A 2H0
(Toronto) 612 Mount Pleasant Rd., Toronto, ON, M4S 2M8

Design and layout copyright © 2026 Inhabit Media Inc.
Text copyright © 2026 by Brian Koonoo
Illustrations by Joseph Starkey copyright © 2026 Inhabit Media Inc.

Editors: Louise Flaherty and Neil Christopher
Art Directors: Danny Christopher and Astrid Arijanto
Designer: Fabiana Mariño
Translator: Jaypeetee Arnakak

All rights reserved. The use of any part of this publication reproduced, transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, or stored in a retrievable system, without written consent of the publisher, is an infringement of copyright law.

We acknowledge the support of the Canada Council for the Arts for our publishing program.

This project was made possible in part by the Government of Canada.

ISBN: 978-1-77227-689-3

Printed in Canada

Canada

Canada Council
for the Arts

Conseil des Arts
du Canada

Canadian
Heritage

Patrimoine
canadien

Uqalimaagaup ilulingit

- 2 Tiriganiaq
- 4 Najugangit
- 6 Sauningit
- 8 Kukingit
- 10 Siutingit
- 12 Niqingit
- 14 Piarangit
- 16 Uumajut Pinasuktingit
- 18 Kamanarningit
- 20 Inungnut Aturniqarningit

Tiriganiaq

Tiriganiat ukiuqtaqtulimaarmiipput, napaaqtuqanngittumi nunarjuap kajjiqpasiani. Takujausuunguvut nunami sikumilu tariurmi, arraagumi qangauninga maliktugu. Ukiukkut, sigjaqpasingmiisuunguvut sikuinnarmilu. Siutikittuuvut, ammaluqtanik, pamiungillu turrujuuvut, niukallaqarivut. Miqquqaqput ukiukkut quijuusuunik ammalu kajunngusuunguvut aujakkut.

Tiriganiat uqumainniqarunnaqput 7lb-nit 17lb-nut (uvvalu 3kg-nit 7kg-nut), ammalu takiniqarunnaqput 2.5ft-nit 3.5ft-nut (uvvalu 76cm-nit 107cm-nut). Angutit anginiqsausuunguvut arnanik.

Tukisigiakkannilauqta tiriganianik!

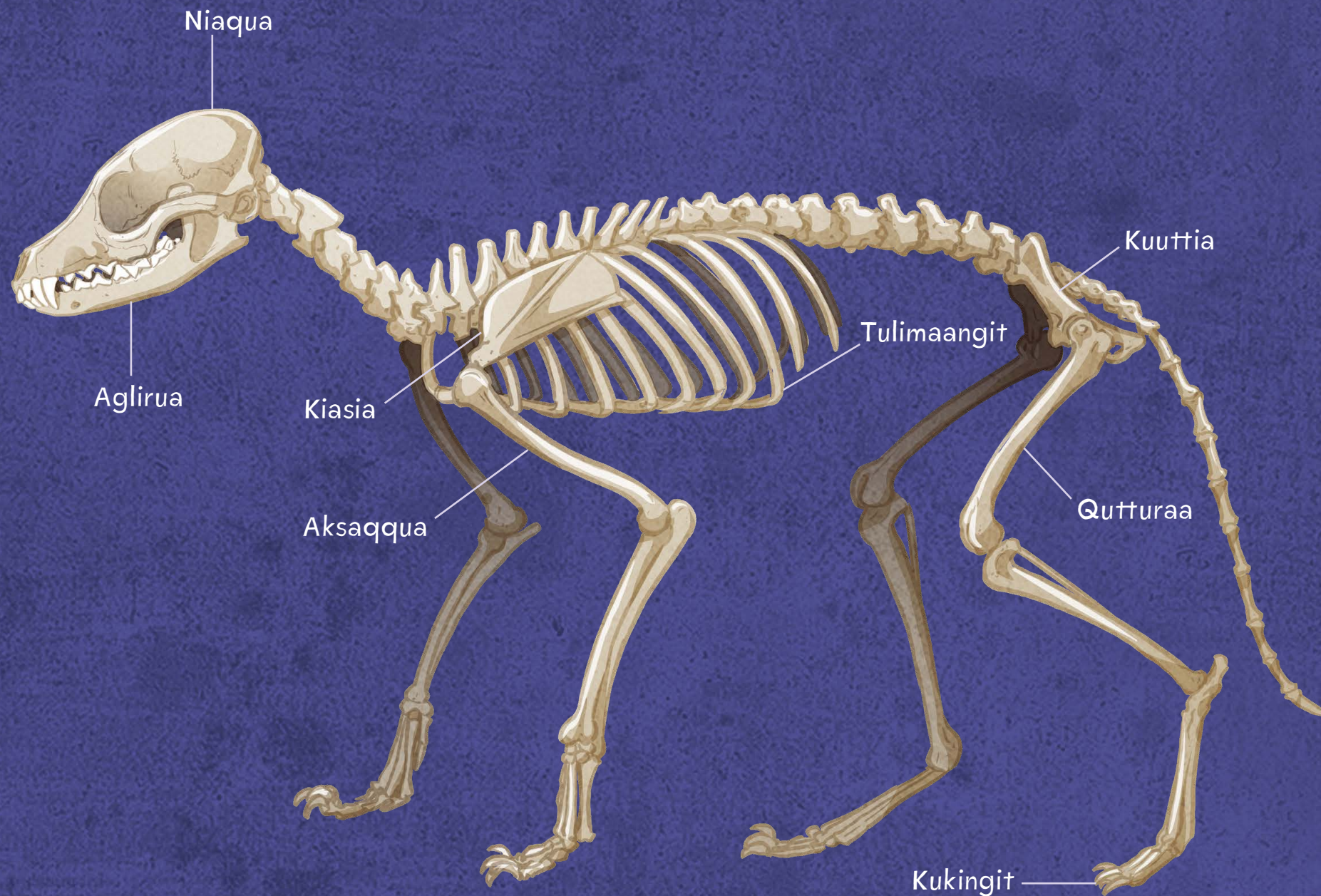
Najugangit

Nunarjualimaaq tiriganiaqaqpuq, ukiuqtaqtulimaarlu, piqasiutillugit Kanataup Ukiuqtaqtungani, Kalaattlit Nunangani, Aislanmi, Juuraplu Ukiuqtaqtungani. Tiriganiaqagajungniqsauvuq avinngaqattiaqtumi, niqigimmajjuk, ammalu katiqsusuunguvut sigjami pujiirjuaviniqtaqaqtillugu, niqigingmingmajjut.

Tiriganiat najugaqasuunguvut naruviqaqtutik kipparittumik 15mi-nik (24km kippariktumik). Ukiukkut, takujaugajungniqsauunguvut sikuinnarmi.

Sauningit

Kukingit

Tiriganiat aggakkaaluuvut! Kukingit sivulliingillu
aggagunnattialiqsimavut nunamut apummullu.
Arnangit tisiliusuunguvut qiturngiurnialiqitutik ammalu
ilummuunganiqarunnaqput 11ft-nik (uvvalu 3.4m-nik)
nunaup ikianganut.

Kukik

Tiriganiat qaujimattiasuunguvut avinngat namiinnginnik
aputiup ikiangani misisuunguvullu sivulliinginnut
tuttaqtutik, aggallaavaktutik avinngarniaqtutik.
Nattiarniasuungugivut maajjiup nunnguqpasiani
aipurulmut. Nunarjanik nanisijaraanggata
aggallaasuunguvut nattiarnik angusinasuktutik.

Siutingit

Tiriganiat ukiuqtaqtumiutallattaanguvut niglasusuurmi.
Tusaattiaqput, naalasuunguvullu avinngarniaqtutik aputiup
ikiangani, imaak nuna apisimatillugu.

Siutikittuuvut miqqulingnik. Siutikinningit
qiulijjaikkutigivaa, mikimmatalu qiulijannginniqaavut.

Niqingit

Tiriganiat niqiqagajukput avinngarnik, nattianik, ukalirnik, qupanuarnik, ammalu manningnik. Uumajuuqatinginnik angunasusuunguvut, kisanittauq tuqungajuqsuqtiuvut, taimaimmatalu angijuutauniqsanut uumajuqtavinirnik amiakkunik nirisuunguvut. Malikatasuunguvut nanurnik nattiqtangita amiakkunginnik niqiqagtutik. Niqiksaqattiaqtinnagu, tiriganiat niqiqalisuut qupirrurnik tingmianik, uumajunut anaqtavinirnik, ammalu paurngarnik.

Avinngaq

Ukaliq

Tiriganiat tusaattiaqtualuuvut naimattiaqtutiglu nirijaksamik qinirutigingmajjut. Naimajunnaqput tuqungajunik 30mi-nik ungasiktigillutik (uvvalu 48km-nik). Namminirli nattirasuktiunngikkaluaqtillugit, aglunik nanijavinirminik nalunaiqsisuunguvut quivigillugu anarvigillugulu! Taimailiusuunguvut nanurnut inungnulluunniit nanijaujunnaqullugit amiakkuviniqsiurumallutik.

Nattiq

Piarangit

Tiriganiat qiturngiusuunguvut amisugalangnik taijaujunik, “tiriganialaat”-nguniraqtaujunik.

Tiriganialaat irniangusuunguvut Mai nunnguanigalak Juuni pigiarninganut tisinginni kuullu qanigijanginni.

Tiriganiat tisiliusuunguvut aputikinnirmi.

Tiriganiat qiturngiusuunguvut 11-nit 16-nut tiriganiaalaanik. Tiriganiat qiturngiurunnarningit atauttikut amisuulaanguqatauvut nunarjuami uumajunik! Qiturngangit anaanaminiisuunguvut tisimi 3.5 taqqinik. Anaanangata immuinnanganik niqiqasuunguvut 5 uvvalu 6 pinasuarusirnik, tavvanngallu niqillataamik nirijunnaqsisuut anaanangata pajuktanginnik.

Uumajut Pinasuktingit

Tiriganiat pinasuktausuunguvut uumajurnut asinginnut ukiuqtaqtumi. Tuqutausuunguvut amarurnut ammalu tirigianut kajuqtunut. Nigiqpasiuniqsami pinasuktausuunguvut nakturalingnut aktlanullu. Aktlat aggagunnaqput tiriganiat tisinginnut pinasuktutik tirigianik.

Amaruq

Tiriganiaq kajuqtuq

Aktla

Nakturalik

Tiriganiat pijaujjaikkutiqaqput pinasuktinginnit qukaaqtuuninginnut najuqtanginnut. Ukiukkut, qujjumik miqquqasuungungmata talinngajjutigillunigjut apummi, ammalu aujakkut miqqungit kajunngusuunguvut nunami talinngajjutigillunigjut. Pangalikatagunnaqput sukkalilutik, ammalu pulajunnaqput ujarasugjuuit atinginnut, pulajunnaqtutiglu qaiqsunut, ammalu maniitturmi angunasuttinginnik qimaallutik.

Kamanarningit

Tiriganiat pisugunnaqtut ungasiktualungmut, namutuinnaq, niqiksaqsiuqtutik. Puijjakkaaluit ammalu ikaarunnammarikput qikiqtanut qimaallutik niqiksaqsiuqtutiglu!

Tiriganiaq qungasiruliqtausimajuq qangattaqtitausimajukkut maliktaulauqsimavug pisuktuviniulluni 2,175mi-nik (uvvalu 3,500km-nik) Nuavaimit Kanatamut! Tainna tiriganiaq pisuktuviniuvug 76-nik ullunik, taakkunanngalu 21-nik ullunik sikukkut pisuktuviniuvug.

Inungnut Aturniqarningit

Tiriganiap amingit nuilaliangusuunguvut siniliangullutiglu qulittaujanut. Sivulittinnut sinilianguqattarniqput annuraanut suvijjaikkutigillugit, miqqungit uqquunattiarmata.

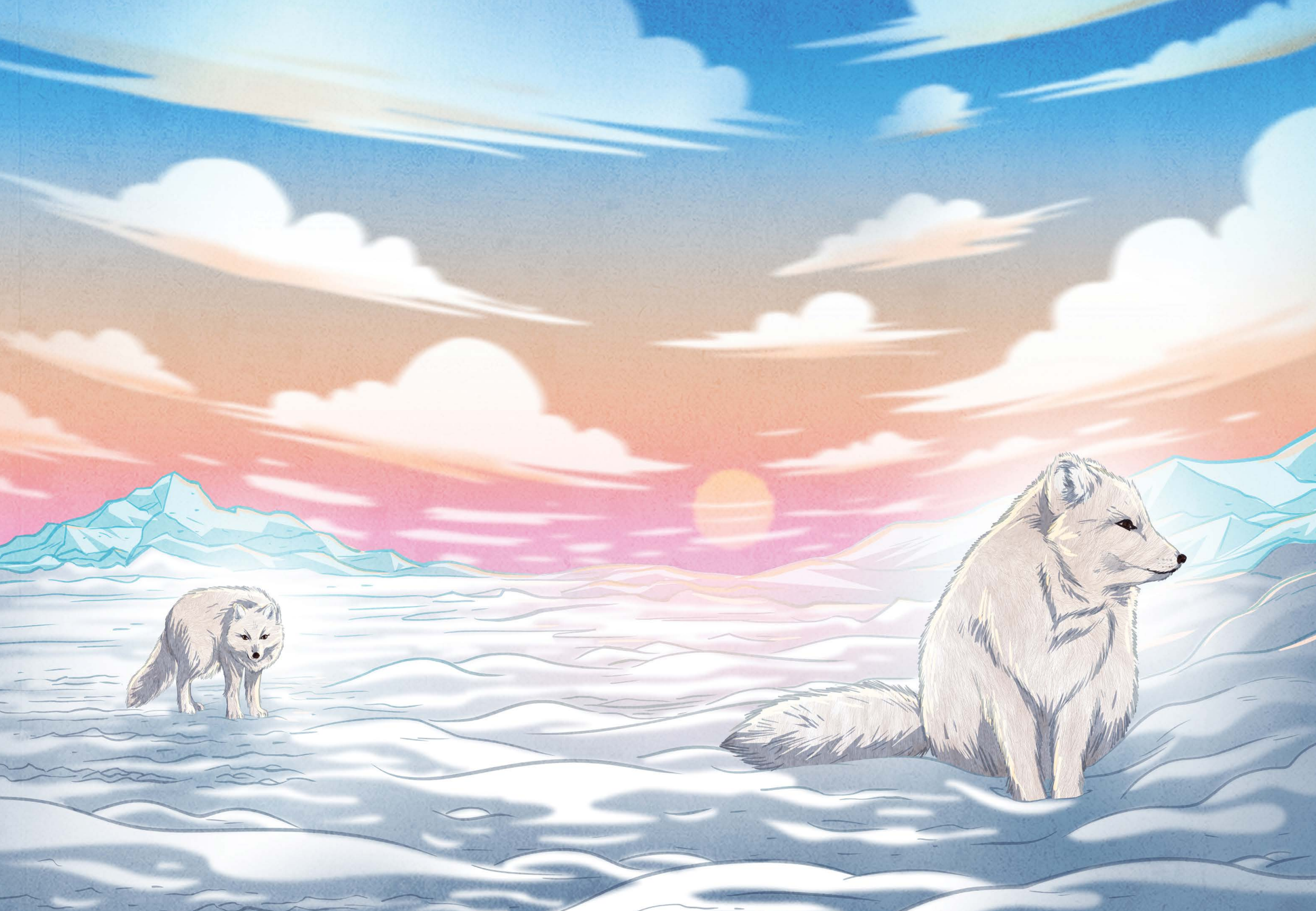

Ivalungit

Tiriganiap pamiungita nukingit ivalulianguvangniqput. Niqinga niqigijaugajulaunngittuq inungnut, kisiani qimminut qimiqqutauvaktuvinit.

Pigiaqtugu 1940 arraagunginni 1970 arraagunginnut, tiriganiak mikigiaqattarniq kiinaujaliurutauvangniqpuq inungnut amisunut.

Vuraijan Kunuk inuunikuuvuq pirurnikuuvurлу
Mittimatalingmi. Katititausimavuq Samaanta Kunungmut,
taanna nulianga Kangiqtlinirmiutaulauqtuq, Nunavummi.
6-nik paniqaqpuuk: Saantiul, Janiul, Juusipiina, Saniul,
Aliina, ammalu Alaira. Saniul aippangalu Kuutas irniqaqpuuk
Ruuganmik, taannalu Vuraijan Samaantaullu sivulliqpaarivaa
irngutanginnik, sivulliqpaangullunilu angutaulluni ilagiinik.
Vuraijan Mirnguiqsirvilirijiit Kanatami iqqanaijaqpuq
mirnguiqsirvilirijiulluni. Vuraijan angunasuktiuvuq
niqiksaqsuqtiulluni ilanginnut, nunalingnullu.

Juusip Sitaaki inuulauqsimavuq Antiuriup uannangani
ammalu maanna tukimuaktittijiuvuq takuminalianik
ammalu titiraujaqtiulluni qimirruaganut *Exclaim!* Kanataup
pinnarijaulaanguqataujut uqalimaaganik titattinut.
Titiraujanngitillugu ilinniarutiksanic tukimuaqtiutinnagulu
titiraujaqattaqpuq inunnguanik aulannguaqtunik ammalu
amiarivakpuq silatingani Vuruus nuvuani.

